FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	33656
Nom	Lingüística per a mestres
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Facultat de Formació del Professorat	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	14 - Didáctica de la lengua y la literatura de la educación primaria	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GARCIA FOLGADO, MARIA JOSE	80 - Didàctica de la Llengua i la Literatura
LOPEZ RIO, JOAQUIM	80 - Didàctica de la Llengua i la Literatura

RESUM

Aquesta matèria planteja un coneixement inicial dels estudis sobre el llenguatge, de l'estructura interna d'un sistema lingüístic en els diferents nivells i dels plantejaments teòrics sobre el llenguatge en ús, especialment vinculats amb els plantejaments comunicatius de la didàctica de les llengües (primeres o estrangeres). Amb això, es pretén proporcionar les bases teòriques i les eines conceptuals bàsiques per a observar les llengües, els usos lingüístics i per a reflexionar-hi. En aquest sentit, s'entén com una matèria de referència per als i les mestres, que han de sustentar la seua activitat professional en un rigorós coneixement del món del llenguatge i de la comunicació.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Les i els estudiants han de demostrar una competència suficient, oral i escrita en ambdues llengües, en registres formals i per a usos acadèmics.
Les i els estudiants han de ser capaços d'elaborar discursos orals i escrits, de forma coherent i adequada als usos de l'àmbit acadèmic, en la llengua en què s'imparteix l'assignatura.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1305 - Grau Mestre/a Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.

- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Conèixer el currículum escolar de les llengües i la literatura.
- Comprendre els fonaments de l'educació bilingüe i plurilingüe.
- Afrontar situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multilingües.
- Conèixer les dificultats per a l'aprenentatge de les llengües oficials d'estudiants d'altres llengües.
- Conèixer les teories sobre l'adquisició i el desenvolupament del llenguatge.
- Conèixer el procés d'aprenentatge del llenguatge escrit i el seu ensenyament.
- Desenvolupar les habilitats lingüisticocomunicatives mitjançant recursos didàctics apropiats.
- Fomentar la lectura i animar a escriure.
- Comprendre els principis bàsics de les ciències del llenguatge i la comunicació.
- Desenvolupar continguts del currículum mitjançant recursos dels mitjans de comunicació i de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Desenvolupar i avaluar continguts del currículum mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents en els estudiants.
- Conèixer les fonts bàsiques de la investigació en el camp de la didàctica de la llengua i la literatura i identificar-hi l'objecte i la metodologia utilitzats.

RESULTATS D'APRENENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

En acabar aquesta assignatura cada estudiant ha de ser capaç de:

- Reflexionar sobre el llenguatge considerat com a objecte d'estudi, servint-se dels conceptes de la lingüística.

- Llegir comprensivament textos específics de la matèria i comentar-los utilitzant conceptes bàsics de lingüística.

- Observar i analitzar fenòmens lingüístics i discursius utilitzant les eines conceptuals estudiades.

- Buscar, seleccionar i sintetitzar informació rellevant sobre un tema lingüístic donat a partir de diferents fonts.

- Expressar-se de forma adequada, oralment i per escrit, en situacions formals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Principis de lingüística

- Lingüística i ciències del llenguatge (formalisme, funcionalisme i lingüística cognitiva)
- Propietats del llenguatge humà
- Signe i signe lingüístic
- L'estructura del llenguatge
- Llengua i parla. Norma
- Tipus lingüístics
- Les funcions del llenguatge

Suggeriments de propostes pràctiques

- Anàlisi de les característiques de llengües dels col.lectius d'immigrants
- Comparació de sistemes d'escriptura

2. La descripció lingüística

- Nivells i unitats de la llengua
- Els sons: fonologia i fonètica
- Les paraules: morfologia lèxica i semàntica
- Les oracions: funcions sintàctiques, semàntiques i informatives

Suggeriments de propostes pràctiques

· Anàlisi d'eines informàtiques d'assessorament lingüístic
· Els sistemes fonològics del català i de l'espanyol: similituds i diferències (pràctica obligatòria)
· Les llengües del món en contrast amb l'espanyol i el català (paraules i oracions

3. La llengua en ús

- Competència comunicativa i competència lingüística
- Les perspectives de la pragmàtica, l'anàlisi del discurs i la lingüística del text: unitats d'anàlisi
- La pragmàtica
- L'anàlisi del discurs
- La lingüística del text

Suggeriments de propostes pràctiques

· Anàlisi d'intercanvis lingüístics en situació escolar
· Observació de fenòmens lingüístics en el llenguatge infantil

4. Uns altres camps de les ciències del llenguatge

- El llenguatge i els aspectes psicològics i biològics: Psicolingüística i Neurolingüística
- El llenguatge i el context sociocultural: Etnolingüística i Sociolingüística.

Suggeriments de propostes pràctiques

· Treballs de camp en etnolingüística (llengua i cultura popular)
· Estudis sociolingüístics sobre canvis de codi en situacions quotidianes
· Recerca de fonts, anàlisi i exposició del problema que es planteja, metodologia i conclusions

5. La lingüística i l'ensenyament de les llengües

- La relació entre Lingüística i Didàctica de la llengua
- Activitat lingüística i gramàtica. El desenvolupament de la capacitat metalingüística
- L'evolució de l'ensenyament de les llengües
- Llengua i gramàtica en l'Educació Primària

Suggeriments de propostes pràctiques

- Anàlisi d'activitats i materials sobre competència metalingüística
- Disseny d'activitats vinculades a la planificació i la revisió de textos
- Disseny d'activitats sobre reflexió gramatical

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	**150,00**	

METODOLOGIA DOCENT

Per tal d'assolir els objectius que es planteja aquesta assignatura, s'emprarà una metodologia activa que fa imprescindible la implicació de l'alumnat. Es fomentarà un acostament crític als diversos postulats teòrics de la matèria, sense excloure'n les exposicions *magistrals*, quan es consideren adients.

La pràctica acadèmica en aquesta assignatura s'estructura en diversos nivells:

Activitats presencials (40% del volum total de treball)

1. Classes teoricopràctiques (30%)

Classes presencials teoricopràctiques en les quals es treballaran els continguts de l'assignatura, es debatran i realitzaran activitats utilitzant diversos recursos docents: classes magistrals, seminaris, tallers, grups de treball, etc.

Les orientacions i materials necessaris per al desenvolupament d'aquestes activitats es facilitaran a les i els estudiants bé en les sessions presencials, bé a través del servei de reprografia o bé des de l'aula virtual.

En cada curs es programarà un mínim de dues pràctiques de les indicades en els continguts pràctics. Es considera obligatòria per a tots els grups: *Els sistemes fonològics del català i de l'espanyol: similituds i diferències* (Bloc 2: La descripció lingüística).

2. Treballs en grup (5%)

La realització de treballs té com a finalitat destacar la importància de l'aprenentatge cooperatiu i reforçar el treball individual. La defensa d'aquests treballs podrà ser individual o col·lectiva i es podrà fer enfront del grup complet en l'aula o en tutories i seminaris amb audiències reduïdes.

3. Tutories (5%)

Les tutories individuals i col·lectives serviran per orientar i coordinar les i els estudiants en les tasques individuals i de grup, com també per avaluar els progressos individuals, les activitats i la metodologia docent.

Activitats no presencials(60% del volum total de treball)

4. Estudi i treball autònom

El model del docent com a investigador o investigadora en l'aula centra l'activitat individual de l'estudiant en la formulació de preguntes rellevants i en la recerca, anàlisi, elaboració i posterior comunicació de la informació. En aquest sentit, es plantejaran treballs individuals i d'altres de naturalesa cooperativa, tots orientats, supervisats i avaluats pel professorat.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà continuada i global, tindrà caràcter orientador i formatiu i caldrà que tinga en compte la capacitat de cada estudiant d'analitzar el procés d'aprenentatge individual i col·lectiu.

Per a l'avaluació final del curs, es tindrà en compte:

- El nivell aconseguit en l'adquisició de coneixements i habilitats específiques de la matèria.
- El domini de mètodes, de tècniques i d'altres capacitats i destreses pròpies d'un estudiant de Magisteri.
- L'actitud cap a l'assignatura i el respecte als companys i les companyes, l'assistència a les classes i la participació en aquestes, l'interés i la constància per aconseguir una progressió positiva, i també la capacitat per a treballar en grup.
- La competència lingüística i comunicativa de l'estudiant, tant oral com escrita, en relació amb el nivell C1.
- La participació en les activitats organitzades durant les setmanes complementàries.

L'assoliment d'aquests criteris s'observarà mitjançant proves com les següents, sempre que l'alumne o alumna haja assistit al 80% de les classes presencials com a mínim:

- Amb caràcter general, es realitzarà una prova final: 60-70%
- Realització de treballs: 20-30%
- Participació i realització d'activitats d'aula: 10%

En les proves i treballs escrits, es tindrà en compte la presentació i també la correcció ortogràfica, lèxica i gramatical, i els aspectes referits a adequació, coherència i cohesió del text. En aquest sentit, s'aplicaran els criteris que establisquen les unitats docents de Català i Espanyol.

La llengua en què s'imparteix l'assignatura serà la que cada estudiant ha d'usar en classe i en tots els instruments d'avaluació.

La o l'estudiant que no haja assistit al mínim exigit tindrà dret a una prova final del conjunt de la matèria en cada convocatòria oficial. En aquest cas, la o el docent responsable del grup, concertarà amb cada estudiant les tasques d'avaluació. La o el docent de cada grup advertirà les tasques que, per la seua naturalesa, no seran recuperables o avaluables en les proves finals.

El plagi (reproducció d'idees alienes sense citar-ne la font) o el frau (amb l'ús, per exemple, d'aplicacions d'intel·ligència artificial) en qualsevol treball o prova, tindrà les repercussions acadèmiques i legals que explicite la normativa de la Universitat de València – Estudi General.

L'estudiantat té el deure de participar en el procés d'avaluació tot respectant els principis d'igualtat i autenticitat, i realitzant les proves i treballs que consten en la programació de l'assignatura i s'ha d'abstenir de la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació i en els treballs que presente.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Alcaraz, E. - Martínez-Linares, M. A. (1997). Diccionario de lingüística moderna. Ariel.

Aronoff, M. - Rees-Miller, J. (eds.) (2001). The Handbook of Linguistics. Blackwell.

Bernárdez, E. (1999). ¿Qué son las lenguas? Alianza.

Crystal, D. (1994 [1987]). Enciclopedia del lenguaje de la Universidad de Cambridge. Taurus.

Cuenca, M. J. (1994). Lingüística i ensenyament de llengües. Universitat de València.

Ducrot, O. - Todorov, T. (2005 [1972]). Diccionario enciclopédico de las Ciencias del Lenguaje. Siglo XXI.

Escandell, M. V. et al. (2011). Invitación a la lingüística. Ramón Areces-UNED.

González-Nieto, L. (2001). Teoría lingüística y enseñanza de la lengua: lingüística para profesores. Cátedra.

Muñoz-Basols, J. et al. (2017). Introducción a la lingüística hispánica actual: teoría y práctica. Routledge.

Pinker, S. (2013). Language, Cognition, and Human Nature: Selected Articles. Oxford University Press.

Rodríguez-Gonzalo, C. (2015). Reflexión metalingüística y enseñanza de la gramática en Educación

Primaria. (149-178). En Mata, J. - Núñez, M. P. - Rieda, J. (coords. y eds.). Didáctica de la lengua y la literatura. Pirámide.

Tuson, J. (1999). Introducció al llenguatge. Pòrtic.

Yule, G. (2007). El lenguaje. Akal.